

Latvijas Republika

TALSU NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Nodokļu maksātāja reģistrācijas Nr. 90009113532

Kareivju iela 7, Talsi, Talsu nov., LV-3201, tālr. 63232110, e-pasts pasts@talsi.lv

LĒMUMS

(PROTOKOLS Nr.10, 15. punkts)

Talsos

18.12.2025.

Nr.156

Par Talsu novada pašvaldības līdzdalības izvērtējumu SIA “TALSU ŪDENS” un vispārējā stratēģiskā mērķa 2026. – 2031. gadam noteikšanu

SIA “TALSU ŪDENS” (turpmāk – Sabiedrība), reģistrācijas Nr. 49003000076, 100 % kapitāla daļas pieder Talsu novada pašvaldībai (turpmāk – Pašvaldība). Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Pārvaldības likums) 1. panta pirmās daļas 3. punktu Sabiedrība ir publiskas personas kapitālsabiedrība un saskaņā ar 13. punktu Sabiedrība ir pašvaldības kapitālsabiedrība.

Saskaņā ar Pārvaldības likuma 7. panta pirmo daļu, publiskai personai, tai skaitā, pašvaldībai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem. Savukārt, Pārvaldības likuma 7. panta otrā daļa nosaka, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībās pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmēj institūcija. Lēmumā jāietver vērtējums attiecībā uz atbilstību Pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem un vispārējo stratēģisko mērķi.

Saskaņā ar Pārvaldības likuma 4. panta pirmās daļas nosacījumiem, publiska persona drīkst iegūt un saglabāt līdzdalību kapitālsabiedrībā atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. pantam, tas ir, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no šādiem nosacījumiem:

1) tiek novēsta tirgus nepilnība – situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošu attiecīgajā jomā;

2) publiskas personas kapitālsabiedrības vai publiskas personas kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;

3) tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Saskaņā ar VPIL 87. panta pirmo daļu, publiska persona privāto tiesību jomā darbojas veicot darījumus, kas nepieciešami tās darbības nodrošināšanai, sniedzot pakalpojumus, dibinot kapitālsabiedrību vai iegūstot līdzdalību kapitālsabiedrībā. Atvasinātas publiskas personas, izveidojot privāto tiesību juridiskās personas, arī tādas, kurām nav peļņas gūšanas rakstura, nevar izvairīties no šajā likumā noteiktās atbildības un izvirzīt tām citus mērķus, kas neizriet no attiecīgās publiskās personas funkcijām.

VPIL 88. panta otrajā daļā noteikts, ka publiska persona pirms kapitālsabiedrības dibināšanas vai līdzdalības iegūšanas esošā kapitālsabiedrībā veic paredzētās rīcības

izvērtējumu, ietverot arī ekonomisko izvērtējumu, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt šā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus. Veicot izvērtējumu, publiska persona konsultējas ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošām biedrībām vai nodibinājumiem, kā arī ievēro komercdarbības atbalsta kontroles jomu regulējošu normatīvo aktu prasības.

Ar Pašvaldības domes 2021. gada 29. aprīļa lēmumu Nr. 120 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Talsu ūdens" līdzdalības izvērtējumu" tika nolemts saglabāt Pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā, kā arī tika noteikts Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis 2021. – 2025. gadam. Ar Pašvaldības domes 2023. gada 26. janvāra lēmumu Nr. 22 "Par grozījumiem Talsu novada domes 2021. gada 29. aprīļa lēmumā nr. 120 "Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Talsu ūdens" līdzdalības izvērtējumu" tika noteikts, ka Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis 2021. – 2025. gadam ir nodrošināt kvalitatīvus, nepārtrauktus, rentablus un videi draudzīgus ūdenssaimniecības pakalpojumus, pastāvīgi veicinot pakalpojumu pieejamību un ūdenssaimniecības nozares ilgtspējīgu attīstību.

Lai izvērtētu Pašvaldības tiešo līdzdalību Sabiedrībā, un tās atbilstību Pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem, Pašvaldība 2025. gada 11. jūnijā noslēdza pakalpojuma līgumu Nr. TNPCP/25/9-23/299/L ar SIA CSE COE (turpmāk – Izvērtējuma veicējs), reģistrācijas Nr. 40103995402, par pašvaldības līdzdalības izvērtēšanu SIA "TALSU NAMSAIMNIEKS" un SIA "TALSU ŪDENS". Izvērtējuma veicējs, atbilstoši normatīvo aktu prasībām, ir konsultējies ar kompetento institūciju konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām un nodibinājumiem.

Biedrība "Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera" (turpmāk – LTRK) 2025. gada 30. jūlija vēstulē Nr. 2025/399 sniedza viedokli par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu Sabiedrībā, tostarp norādot, ka pašvaldībām primāri ir jāspēj izveidot ekonomiski attīstīties spējīgas administratīvās teritorijas, kas nodrošinātu kvalitatīvu pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem, veicinot konkurenci. Tāpat LTRK norāda, ka saimnieciskās darbības sekmēšana ir ne vien pašvaldību autonomo funkcija, bet arī valsts virsuzdevums, kas veicams, cita starpā, izskaužot juridiski un ekonomiski nepamatotu publisku personu iesaisti komercdarbībā. Lemjot par Pašvaldības līdzdalību Sabiedrībā, LTRK aicina Pašvaldību rūpīgi sekot līdzi normatīvo aktu izpildei, kā arī nepārtraukti sekot līdzi Sabiedrības ietekmei uz konkurenci.

Latvijas Pašvaldību savienība sniedza vispārīgu viedokli, norādot, ka pašvaldībām ir ne tikai tiesības, bet arī pienākums rūpēties par to, lai konkrētās teritorijas ikvienam iedzīvotājam būtu pieejami nepieciešamie pakalpojumi. Pakalpojumu nodrošināšanas veida un formas izvēle ir katras vienas pašvaldības domes kompetence.

Biedrība "Latvijas Ūdensapgādes un kanalizācijas uzņēmumu asociācija" (turpmāk – LŪKA) 2025. gada 17. jūlija vēstulē Nr. 2-6/32 norāda, ka Tās ieskatā Sabiedrības tai noteiktos uzdevumus veic efektīvi, tādējādi no sabiedrības interešu viedokļa pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā ir labākais risinājums un tas ir samērīgs sabiedrības labklājības veicināšanas veids. LŪKA norāda, ka tiesiskais regulējums neaizliedz tirgū ienākt arī citiem ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējiem, bet alternatīvas infrastruktūras izbūve, visticamāk, nav samērīga ar tirgus pieprasījumu. Ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšana ir vides, sabiedrības drošības un veselības jautājums, tāpēc LŪKA ieskatā Pašvaldībai ir nepieciešams saglabāt dalību Sabiedrībā.

Konkurences padome (turpmāk – KP) 2025. gada 16. oktobra atzinumā Nr. 1.7-2/1293 "Par SIA "TALSU ŪDENS"" secina, ka Sabiedrības pamatdarbība centralizēto ūdenssaimniecības pakalpojumu tirgū uzskatāma kā stratēģiski svarīga un atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktos paredzētajiem nosacījumiem un ir saglabājama. Attiecībā uz Sabiedrības papildus pakalpojumu – asenizācijas pakalpojuma sniegšanu, KP secina, ka pirmsšķietami šo pakalpojumu tirgū varētu tikt konstatēta tirgu nepilnība. Attiecībā uz Sabiedrības papildpakalpojumu DKS reģistra uzturēšanu Pašvaldībai un Sabiedrībai nepieciešams regulāri vērtēt iespējamu konkurences neitralitātes risku novērtējumu, t.sk.

nodrošinot vienlīdzīgus konkurences apstākļus visiem pakalpojumu sniedzējiem. Atzinumā KP aicina Pašvaldību un Sabiedrību regulāri veikt konkurences neitralitātes risku novērtējumu, konsultējoties ar komersantus pārstāvošām biedrībām un nodibinājumiem (t. sk. pašiem komersantiem), tādējādi novērtējumā gūstot vispilnīgāko un visaptverošāko informāciju. Papildus KP norāda, ka minētais konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējums ir atzīstams par būtisku ekonomiskā izvērtējuma sastāvdaļu, ar kuras palīdzību publiskai personai ir iespējams ne tikai identificēt iespējamās konkurences neitralitātes pārkāpumu riskus, bet arī tos novērst.

Sabiedrības darbības izvērtējumā konstatēts, ka:

1) saskaņā ar Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, pašvaldības autonomā funkcija ir organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus neatkarīgi no tā, kā īpašumā atrodas dzīvojamais fonds;

2) Sabiedrības statūtu 4. punkts nosaka, ka tās darbības mērķis ir nodrošināt ūdenssaimniecības pakalpojumus. Sabiedrības pamata komercdarbības veidi ir ūdens ieguve, attīrīšana un apgāde (NACE 36.00) un notekūdeņu savākšana un attīrīšana (NACE 37.00);

3) Talsu novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2020.- 2040. gadam kā viens no stratēģiskajiem mērķiem izvirzīts mērķis "Ilgtspējīga un daudzveidīga vide un mobilitāte (SM2), un kā ilgtermiņa prioritāte izvirzīta prioritāte "Līdzsvarota un mūsdienīga pilsētu, ciemu, piekrastes un lauku attīstība"(IP3), kas vērstas uz dzīves vietas, mājokļu attīstību, kā arī pilsētvides kvalitāti (publiskā ārtelpa, inženiertīkli);

4) Sabiedrība ir sabiedrisko pakalpojumu sniedzējs, 2014. gada 28. oktobrī reģistrēta sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju reģistrā ar Nr. U1012, kuras pienākumos ir nodrošināt lietotājiem sabiedriskos pakalpojumus noteiktā kvalitātē un kvantitātē par tarifiem, kurus nosaka neatkarīga valsts pārvaldes institūcija – Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija pamatojoties uz Likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" un Ūdenssaimniecības pakalpojumu likumu;

5) Starp Pašvaldību un Sabiedrību 2022. gada 6. maijā noslēgts līgums Nr. TNPCP/22/9-23/197/PAKL par sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu sniegšanu uz laiku līdz 2031. gada 31. decembrim;

6) Sabiedrības darbība iepriekš minētās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros ir uzskatāma par komercdarbību un Sabiedrība veic darbību, kas atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā noteiktajam gadījumam, kad tiek novērsta tirgus nepilnība centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas jomā, kā arī atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā noteiktajam gadījumam, jo Sabiedrība, veicot pašvaldības autonomo funkciju ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu jomā, sniedz pakalpojumus, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai;

7) Sabiedrības sniegtie papildus pakalpojumi atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. punktā paredzētajiem nosacījumiem, gadījumā, kad tiek novērsta tirgus vai tirgus daļas nepilnība, kā arī atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā paredzētajiem nosacījumiem, kamēr tie ir neatdalāmi saistīti ar ūdenssaimniecības pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanu;

8) Sabiedrība ir patstāvīga, neatkarīga struktūra ar nepieciešamo personāla resursiem un infrastruktūru;

9) Sabiedrība pārvaldes uzdevumu – organizēt iedzīvotājiem ūdenssaimniecības pakalpojumus – veic efektīvi un tādējādi no sabiedrības interešu viedokļa pašvaldības līdzdalība kapitālsabiedrībā ir labākais risinājums un tas ir samērīgs sabiedrības labklājības uzlabošanas veids;

10) Sabiedrības vispārējais stratēģiskais mērķis 2026. – 2031. gadam saglabājams esošajā redakcijā – nodrošināt kvalitatīvus, nepārtrauktus, rentablus un videi draudzīgus ūdenssaimniecības pakalpojumus, pastāvīgi veicinot pakalpojumu pieejamību un ūdenssaimniecības nozares ilgtspējīgu attīstību.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un to, ka iepriekš minētās pašvaldības autonomās funkcijas ietvaros veicamie uzdevumi, sasniedzamie mērķi un rezultāti ir izvērtēti, sabiedrisko ūdenssaimniecības pakalpojumu nodrošināšana Pašvaldības administratīvajā teritorijā tiek īstenota komercdarbības veidā, Sabiedrības darbības turpināšana ir pamatota un Pašvaldības līdzdalība Sabiedrībā atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu nosacījumiem, kā arī Pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem.

Ņemot vērā minēto un pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu, 10. panta pirmās daļas 9. punktu, Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. panta pirmās daļas 1. un 2. punktu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un otro daļu, Talsu novada pašvaldības domes Attīstības komitejas 2025. gada 2. decembra atzinumu un Finanšu komitejas 2025. gada 10. decembra atzinumu,

Talsu novada pašvaldības dome nolemj:

1. Apstiprināt Talsu novada pašvaldības līdzdalības SIA "TALSU ŪDENS" izvērtējumu saskaņā ar lēmuma pielikumu.
2. Saglabāt tiešo līdzdalību SIA "TALSU ŪDENS" un atzīt to par atbilstošu Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 4. panta nosacījumiem.
3. Noteikt SIA "TALSU ŪDENS" vispārējo stratēģisko mērķi 2026. – 2031. gadam: nodrošināt kvalitatīvus, nepārtrauktus, rentablus un videi draudzīgus ūdenssaimniecības pakalpojumus, pastāvīgi veicinot pakalpojumu pieejamību un ūdenssaimniecības nozares ilgtspējīgu attīstību.
4. Uzdot SIA "TALSU ŪDENS" valdei regulāri, bet ne retāk kā vienu reizi gadā, veikt SIA "TALSU ŪDENS" konkurences neitralitātes risku novērtējumu, lai novērstu varbūtēju SIA "TALSU ŪDENS" darbības neatbilstību Konkurences likuma 14.1 pantam, par veiktā izvērtējuma rezultātiem informēt Talsu novada pašvaldību.
5. Uzdot SIA "TALSU ŪDENS" kapitāla daļu turētāja pārstāvim nodrošināt lēmuma 1. punktā minētajā izvērtējumā iekļauto rekomendāciju izpildi.

Domes priekšsēdētājs

A. Bērziņš

Andersone 26272498
lelde.andersone@talsi.lv

Lēmumu nosūtīt:

- 1) SIA "TALSU ŪDENS";
- 2) Kapitāla daļu turētāja pārstāvim;
- 3) Juridiskajam, iepirkumu un kapitālsabiedrību uzraudzības departamentam